

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdani na leto . . . . . gld. 21.—
Za samo večerno izdanje . . . . . 12.—
Za pol leta, četrta leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

GLASILO

POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

Stane 4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglaš i. t. d. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Novejše vesti.

Madrid 10. Kabel pri Santiago ni prerezan. Ministerski predsednik je dobil danes brzojavko od od tam. S Filipin ni nikake vesti; istotako ni nikake vesti o uničevaleu torpedov »Terror«, o katerem so menili Amerikani, da se je potopil.

Washington 10. Oddelek mornarice javlja, da je admiral Sampson dne 7. t. m. zaukazal križarjema »Marblehead« in »Yankee«, naj se polastita vnanjega dela zaliva Guantanamo. Ladiji sti vstopili v pristanišče, sti prisilili neko topnjačo, da se je morala umakniti v notranji zaliv, in sti vzeli potem tudi notranji del pristanišča, katerega je zasel »Marblehead«.

Washington 10. Hiša reprezentantov je vsprejela 154 proti 107 glasom poročilo ukupnega odseka o zakonu za pokritje vojnih stroškov.

Washington 10. Brodovje, sestoječe iz dš ladij, ja zbrano v vodovju Floride, da sprovede transporte na Kubo.

Dunaj 10. Na slavnost Palaškega, ki se bode vršila v Brnu prihodnjo nedeljo, odpošljejo tudi Jugoslovani svojih zastopnikov. (Iz ravnokar došlih ljubljanskih listov posnemamo, da pojdejo v Brno v imenu »Slovanske kršćansko-narodne zveze: posl. Einspieler, Pogačnik, Klaič in dr. Žitnik. Op. ur.)

Dunaj 10. Ni nikake nade, da bi posvetovanja obeh odborov kvotnih deputacij doseglo kakov uspeh.

Dunaj 10. V današnji seji državnega železniškega sveta se je spominjal predsednik dr. Wittek umrlih členov tega sveta. Kar se dostaje vozovja državnih železnic, je povdarjal sekijski načelnik Pichler, da letni naraščaj vozov za prevažanje blaga znaša na državnih železnicah 6 %. Poleg tega se letošnje leto vzame v najem 1700 vozov za izposojevanje. Vrh tega ukrene vse potrebno ministerstvo za železnice.

Na predlog tržaškega zastopnika Burgstallerja je državni železniški svet priporočil ministerstvu za železnice, naj čim prej izvede drugo železniško zvezo v Trstom.

Je-li irredentovcev v Trstu ali ne?

»Gazzetta di Venezia« piše: »(Medalja Trsta o petdesetletnici italijanske ustave.) Na željo in s prispevki tržaškega prebivalstva je dal odbor julijskih alp povodom petdesetletnice proglašanja italijanskega statuta nakovati spominsko medaljo, z željo, da bi vsi sinovi Italije imeli jeden sam zakon. Medalja, 60 mm v premeru, kaže na jedni strani del rimskega stebrišča, predstavljajoči tempelj »Patria italiana«. Med stebri so pomeščene figure, ki predstavljajo posamične sovražnike Italije. Iz srede se dviga »Italija«, stopajoča ženska osebi nasproti, v kateri je poosobljen Trst. Le-ta ženska (Trst) postavlja nogo na prvo stopinjo tempelja ter steza svoje razprostrte roke proti njej. »Madre patria«, proseča poslednjo podpore v svojih nadah. Na drugi strani je odprta knjiga, na katere jedni strani je beseda »statut«, na drugi pa letnica 1848. — ter na nekakem ščitcu napis: »Commemorando il patto — A guarantigia della libertà d'Italia — Voluto del popolo e del Re — Trieste attende. (V zmislu pogodbe — v zjamče-

nje svobode Italije — zaželjene od naroda in od kralja — Trst čaka.) Spominska medalja, ki je resnično umetno delo, je izdelana v ateljeju Johnsona v Milanu. Jedini eksemplar v zlatu, posvečen mestu Turinskemu, se je izročil po posebni deputaciji, sestoječi iz gospodov dra. Riharda Fabrisa in Rajmunda Battera. Nekaj eksemplarov v srebru je določenih prvim mestom Italije, drugi, iz bronca, se razpošiljajo senatorjem in poslancem kraljestva, listom itd. Vsaki medalji je pridejana diploma, opremljena umetniški.

Toliko smo izvedeli po odkritosrčni gostobesednosti uvodom imenovanega beneškega lista. Hvala mu na tem!

List »Reichswehr«, ki tudi govori o tej medalji, vprašuje: Kaj poreko k temu merodajni krogi v Trstu?!

Ti ljubi in mili Bog: kaj poreko?! Čudno vprašanje to, na katero je odgovor prav težak, ali pa prav lehak — kakor si že hočemo vzeti stvar! Mi bi odgovorili n. pr. tako-le: O sedanjih »merodajnih krogih« ne moremo reči ničesar, ker ne vemo še, da-li so sploh že kaj premišljali o vprašanju: je-li irredentoveev v Trstu ali ne?! — O »merodajnih krogih«, ki so bili še ne dolgo temu, pa vemo, da bi isti bili kar pripravljeni z odgovorom: to so same otročarije »(Gassenbübereien.)

Pozabiti pa ne smemo, da je tudi med sedanjimi »merodajnimi krogih« še mnogo onih, ki so bili že popred. Po tem dejstvu naj si čestiti čitatelji kombinujejo stvar in prikrejé odgovor na vprašanje: kaj porekó »merodajni krogi« v Trstu ogori opisani spominski medalji?!

Med tem, ko kombinujejo naši čitatelji in se »merodajni krogi« skrbno — izogibljejo vprašanju o irredenti v Trstu, pa »čaka« »Trst« in goji »svoje nade« in »razprostira svoje roke« proti »Madre patria« — da govorimo z gori opisano medaljo!

No, mi zaupamo dobremu geniju naše države, da obvaruje on, da »Trst« ne pričaka nikdar, česar čaka!! V pregovoru je že, da mora čisto meč popraviti, kar je pokvarila diplomacija! Hvalimo Boga, da na tem poslu »popravljenja« grehov diplomacije stoji včasih meč na strani tudi dobri genij. Tudi on čuvaj torej mlo domovino našo in nam občuvaj te svete zemlje naše ob obali Adrije, dokler ne pridejo »merodajni krogi« na jasno, je-li irredentoveev v Trstu ali ne?!

Politični pregled.

K položaju. Stvar se glasi skoro absurdno in vendar je resnična: najhuji ubijalec vzajemnosti vseh nemških strank brez razlike političnega menenja, takozvane gemeinbürgschaft, je — gospod Wolf. Njegovi govori ne zgrešajo nikdar svojega efekta v tej smeri. Zadnjim govorom svojim pa je tako rekoč prekosil samega sebe, dosegel je najslajnejši rekord. Gospod Dipauli se svojo stranko je že polnil kovčke in delal zadnje priprave za odhod iz bližine nesimpatičnih mu Slovanov, da se namesti v senci košatega nemškega hrasta, kjer imata svoje šatore Wolf in Schönerer. Vse je bilo že pripravljeno za koncentracijo vseh nemških strank — kar je z grmel gospod Wolf s poznano, lastno mu, cinično odkritostjo, da ta hrast ne srka

življenja sokov iz avstrijskih tal, da tudi ne more vspevati v avstrijskem okvirju, ter da oni, ki so postavili svoje šatore pod tem hrastom, prisezajo na idejo protestantsko-velikonemsko, ne pa na katoliško-avstrijsko-nemško. Gosp. Dipauli je okamenel v prvi hip, in vskliknil nekaj novoljno proti Čehom; a na to se je obsvestil ter spoznal, da bi bil zločin na lastnem programu in na lastni stvari, ako bi katoliški konservativci hodil v bližino takih šatorov. Gosp. Dipauli se je skesano povrnil v tabor desnice in — nemška gemeinbürgschaft je bila porušena na jednom oglu.

To je jeden glavnih dogodkov po govoru Wolfa. Zabeleživši to dejstvo pa nismo spremenili svojih nazorov o »stanovitnosti« Dipaulija in o koristnosti za nas, da je ta skupina obešena na naš voz kakor — zavora.

Tudi Poljaki so izdali slovesno izjavo, da ostanejo i v bodoče zvesti programu desnice. Ker je bila ta izjava vsprejeta soglasno, torej tudi od kompanije Madejski & Rutowski, sodili bi, da tudi na to stran ni zgrešilo efekta Wolfovo veleizdajstvo. Ako Nemeu Dipauliju ni dopuščala vest, da bi stopil v tako kombinacijo, kamo-li da bi mogel Poljak storiti kaj takega?! Ne treba, da je človek Slovan, ampak dosti je, da ni Velikonemec in izdajalec avstrijske domovine, pa ne more biti v družbi z ljudmi, ki govoré, kakor govori jeden Wolf.

Glavni znak položaja je torej ta, da je Wolf zopet nekoliko utrdil organizem na desnici, vdolbivši zopet jedno luknjo v nemško gemeinbürgschaft.

O tem, kar nameruje vlada, ne kaže niti da bi govorili. Saj bi morali beležiti celo vrsto ugi-banj in govoric. Počakajmo do torka in videli bodedmo, za katero pot se je odločil grof Thun.

Wolfu po prstih. »Kölnische Zeitung« svari pred tem, da bi nado, izraženo od poslanca Wolfa v avstrijskem parlamentu, nado, da nemški bratje gori v rajhu ne dopuste, da bi avstrijski Nemei ležali na tleh, hoteli tirati do skrajnega. Rečeni list ne bi hotel svojim molkom vzbujati nad, ki se težko kedaj uresničijo v tem zmislu. Naj so simpatije še tako tople, to pa je vendar izključeno popolnoma, da bi nemška država kedaj posegla v sfero avstrijskih interesov. Nemei gori v državi goje trdno nado, da avstrijski Nemei sami pripomorejo do zmage opravičenim zahtevam svojim. Nemška država ima nujen, velik interes na tem, da je Avstro-Ogerska močna. »Kölnische Zeitung« obžaluje sedanjí položaj v prijateljskem in z Nemčijo zvezanem cesarstvu, katero poslednje hoče ob težkih notranjih bojih izreči zahvalo in spoštovanje svojemu vzvišenemu vladarju ob petdesetletnici njega slavnega vladanja.

Tako kolonjski list. Seveda bi se moglo ugibati, da-li je res le korektno mišljenje narekovalo to lekejo gospodu Wolfu, ali pa le ozlovoljenost radi tega, daje rečeni kompanjon Schönerjev veliko — predpet v svojih govorih, oziroma, da je mož tako nepreviden, da obeša na veliki zvon, kar mora dobiti še le trdnih oblik v skriti delavnici velike matere Germanije! In ki naj bi ostalo skrito, dokler ne pride tisti »veliki trenotek«, o katerem je govoril te dni gospod Wolf tako odkrito in drzno, da je morda se svojo hlastnostjo vendar enkrat izbil dno celó

sloviti potrpežljivosti proti avstrijskim narodom vsikdar energičnih avstrijskih vlad.

Ali bodi si kakor hoče: »bratje« v rajhu naj si zapomnijo, da ko gre za avstrijske stvari, ne kaže govoriti samo z gospodom Wolfom, ampak da je tu tudi nekoliko milijonov Slovanov, ki so dolžni sami sebi, skrbeti za to, da »simpatije«, o katerih govori »Kölnische Zeitung«, ne zadobe konkretnih oblik, ki bi mogle postati nevarne — nam in tej avstrijski državi!! Se že poskrbi tako ali tako, da Wolfova drevesa ne vzrastejo do nebes!

Računi brez podlage. Vzlie vsem najnovjim poročilom, vzlie manifestaciji poljskega »kola«, vzlie najnovejši spremembi v smeri Dipaulijevega manevriranja, vzlie dejstvu, da se ravno poljski novinarji v velikem številu udeležijo shoda v Pragi, da glavno mesto Galicije odpošlje svojega župana v Prago v poveljevanje proslave Palackega: vzlie vsem tem pojavom debutira graška »Tagespost« z vestjo, da desnica razpade skoro in da bodo Poljaki in vsopredno žnjimi tudi Jugoslovani morali iskati varstva svoji narodnosti v — Nemeih!! Ni Poljaki, ni Jugoslovani da ne morejo slediti Čehom v borbi za državno pravo, ker to da bi bila njihova poguba!

Tudi mi si ne zapiramo oči pred nevarnostjo, ki bi navstala, ako bi Čehi dosegli svoje državno pravo, predno bode izvedeno načelo narodne enakopravnosti! Ali da bi se mi vezali z Nemei proti Čehom, ta misel je naravnost absurdna. To bi bilo isto tako, kakor da bi kdo iz golega strahu pred smrtjo — skočil v morje!! Ne, draga graška tetka, tvoji računi so slabi, ker vise v zraku!

Domače vesti.

Mestni svet tržaški. Sinoči je bila XV. seja. Potem, ko je bil odobren zapisnik zadnje seje, izvoljen je bil odsek, ki naj odloči, komu se odda popraviljanje pokopališča pri sv. Ani.

Druga točka je bila: podpora mestnemu gledališču. Za predstave v letošnjem pustnem času se je dovolila temu gledališču podpora 10 tisoč gld. in uporaba 30 tisoč kub. m. plina po znižani ceni. (Morda poreče kateri italijanski svetovalec, da je tudi ta izdatek na korist okoličanov!?)

Potem je bil vsprejet predlog dra. Veneziana, da se za sedaj vzame posojilo 6 milijonov za izvršenje najnujnejših del. O tem predlogu se je pritožil svetovalec Ivan Goriup, da se ni jemalo ozira na potrebščine okoličanov in da se ni povprašalo prav nič okoličanskih zastopnikov o tem, česar treba okolič! Naznanil je tudi, da okoličanski zastopniki sestavijo svojo posebno spomenico, katero predlože stavbenemu uradu v pregled. Če se ne ugotovi njihovi prošnji, bodo oni proti tako velikim izdatkom. Dr. Venezian je izjavil, da je pravično, da se uvažujejo opravičene želje okoličanov. Svetovalec Dollenz je pritrdil besedam Goriupovim in jih podprl z dokazi. Seja je bila zaključena ob 9. uri zvečer.

Grof Alfred Coronini. Razni listi so prinesli vest, da se je odpovedal poslanstvu visokor. g. Alfred grof Coronini. Mi pa moremo povedati svojim čitateljem, da g. grof je danes prav tako še poslanec, kakor je bil zdaj leto. Veselje nekaterikov je bilo torej prezgodnje. — Z vso odločnostjo pa zavračamo zlobne opazke nekaterih irredentovskih listov, češ, da visokorodni g. grof je že sit Slovencev, ki se vedno obešajo za njegov žep itd. — Na to odgovarjamo, da gospod grof vedno enako ljubi slovenski narod, kakor ta njega. Kar g. grof žrtvuje za nas Slovence, stori vselej iz svojega nagiba; on izdatno pomaga, kjer vidi potrebo, in to stori z veseljem, z navdušenjem za dobro stvar. In slovenski narod mu je tudi hvaležen. — V drž. zbor letos še ni šel, ker so mu zdravniki prepovedali. Toliko na znanje ljuboznim nasprotnikom. — Tako čitamo v danes došli nam »Soči«.

Šolski dom v Gorici. Poslopje v Križni ulici je doraslo že do družega nadstropja, tako, da bodo goriški Slovenci že na jesen mogli slaviti blagoslovljenje »Šolskega doma«. Ako pomislimo, da je v kratki dobi devetih mesecev že podpisanih 20.000 gld. za to neizmerno važno ustanovo, moramo sneti klobuk z glave pred Goričani in jim čestitati najsrčnejše. Koliko divnega cvetja poganja sedaj na Goriškem slovenska požrtvovalnost! Narodu, ki tako ume skrbeti za svoje kulturne po-

trebe, se ni bati za svojo bodočnost. Radujmo se torej na delavnosti Goričanov: kajti njih korist — naša korist!!

Vipavska železnica. Zdaj gredo dela hitreje od rok. Od 6. t. m. so že razpoloženi (in bodo do 19. t. m.) pri županstvih na Vipavskem vsi načrti za odkup sveta, koder pojde železnica. — Vsakdo naj si torej ogleda te načrte na županstvih, da bo znal varovati svoje koristi in pravice.

Določen je tudi že politiški obhod proge do 20. km. Obhod prične 4. julija od Gorice do 3. km. po svetu občin Gorica, Št. Andrež, Vrtojba in Miren; — 5. julija od 3. do 7. km. po svetu občin Vrtojba, Orehovlje, Bilje in Bukovica; 6. julija od 7. do 11. km. po svetu obč. Bukovica, Prvačina in Vogersko; — 7. julija od 11. do 14. km. po svetu Prvačina in Dornberga; 8. julija od 14. do 17. km. po svetu Dornberga in Batuj; — 9. julija od 17. do 20. km. po svetu Batuj in Sela. — Ostali del proge pozneje.

Ob tej priliki naj občine dajo na zapisnik svoje zadnje zahteve, pred vsem, da zahtevajo vse napise najprej slovenske in potem, ker drugače že ne more biti, nemške. Imena postaj morajo ostati čista, kakor: Št. Andrež, Miren, Bilje, Renče; edino Ajdovščina more pridržati že priznano nemško Haidenschaft na drugem mestu. — Pričakujemo, da vse občine dajo take zahteve na zapisnik, ker pravi čas je zdaj, da se ne bodo pozneje pritoževale.

V slovo. S 1. julijem se umaknejo iz prometa novčiči in polnovčiči; z istimi izginejo zadnji ostanki starega drobiža.

Italijani med seboj. — To jim že treba priznati: Italijani so superijorni v — škandalu. To ni kar si bodi, kar so si zmetali te dni na glavo drug drugemu gospodje uredniki »Mattina« in »Piccola«! Kaj takega ne zmremo mi Slovenci; res: inferijorni smo! Vidi se, da ne srkamo nektarja iz božanstvenih virov avite culture. Kako primitivni smo mi Slovenci v svojih nazorih o življenju! In sosebno pa še o dolžnostih novinstva! Kolika najjavnost je to, ki meni, da v novinarskih razpravah je stvar vse in oseba — nič!! Kolika najjavnost, ki meni, da to vpliva na ljudstvo demoralizovalno, in da je tudi brutalno, ako se zasebne stvari urednikov in njihov bolj ali manj umazana minolost razpravljajo pred vso javnostjo na dolgo in široko! Le najiven Slovan, neoblizan od avite culture, more misliti, da to uničuje ugled institucije novinstva ter da mora ljudstvo zgubiti vsako spoštovanje ne le do dotičnih urednikov, ampak tudi do novinstva samega, ako se kar coram publico pere umazano perilo posamičnih urednikov, tako, da ti kar udarja v nos smrad mlakuže!

Kakor rečeno: le nas nekultivirane Slovane morejo begati taki pomisleki. Italijanski novinarji pa so vzvišeni nad take malenkosti! Oni so še ponosni, kadar se veselo preobračajo v — smrdljivi mlaki.

Toda, govorimo resno! Takih gnusnih stvari so si metali te dni v obraz uredniki »Mattina« in »Piccola«, da celo ta poslednji — kateremu bi smeli očitati vsej prej nego tenkočutnost — slednjič ni mogel drugače, nego da je uležil tožbo proti uredniku in izdajatelju »Mattina«. Na tej razpravi se seveda razobesi še enkrat vse umazano perilo; morda izpostavijo na ogled še drugih pikantnosti iz aktov sodnih oblasti v — Italiji!! Saj to je ravno, da tržaško laško novinstvo pokriva svoje potrebe skoro izključno od tam doli iz Italije!! Večina tukajšnjih novinarjev so tuji podaniki, ki tu razobešajo svoje umazano perilo in jim je zajedno poverjena politiška vzgoja tržaške javnosti!! Da v tej vzgoji ni ravno na prvem mestu poglavje o avstrijskem patrijotizmu, to si je pač lahko misliti! In potem je še ljudij, ki se čudijo, da je v nas tako — kakor je.

Toda »Mattino« ima sedaj boj na dve fronti; boj — na umazane eunje! Tudi z uredniki socijalističnega »Lavoratore« si je »Mattino« v lasih. Povdariti treba, da so to sami kremen-socijalisti. Temu v dokaz se lahko sklicujemo na dejstvo, da so v kratkem času služili že po vseh uredništvih tržaških. Kdo bi jim mogel torej očitati, da menjujejo svoje — pripranosti!!

Včeraj popoldne je bila tiskarna Tomasieva, kjer se tiska »Mattino«, pozorišče nastopne idile. Na vratih je stal g. Tomasieh. Mimo je prišel neki urednik od »Lavoratore«. Poslednji je me-

ril prvega izzivajočimi pogledi. Prvi je zgrabil poslednjega za vrat ter ga potisnil v hišno vežo. Poslednjemu je došla pomoč od dveh tovarišev, prvemu pa od njegovih sinov. Stvar se je pomirila za trenotek. Potem je prišlo več oseb na prag Tomasiehe tiskarne. Ta nova vojska je hotela nad Tomasieha palicami in solnčniki. Toda le-ta je bil junak, ako smemo verjeti poročilu v »Mattino«, ki je pognal v beg vso »Lavoratorovo« vojsko.....

In nam ne preostaja drugo, nego da vskliknemo: Živela italijanska superijornost, ki se pojavlja najlepše, kadar so Italijani — med seboj!!

Občni zbor zadruga krčmarjev, gostilničarjev in hotelirjev se je imel vršiti včeraj popoldne. Večina društvenikov-krčmarjev se je zjedini in dogovorila, da je treba odsloviti sedanji odbor, kateri ni izpolnjeval svoje naloge. Razyen tega trde, da vprava blagajne ni bila pravilna. Le-ti so razposlali tudi posebne okrožnice, v katerih so dokazali, da dosedanji odbor zaslučuje nezaupnico. Zadovoljstvom moramo omenjati tukaj, da so bile dotične okrožnice tiskane v vseh treh jezikih.

Na občni zbor je došlo kakih 280 zadržnikov.

Zborovanje se pa ni vršilo, ker.... da, tu ne vemo, kako je bilo prav za prav. »Triester Tagblatt« poroča, da se je oglašil za besedo magistratni asesor dr. Artico kakor zastopnik obrtne oblasti in je prijavil, da predsednik in podpredsednik nista mogla priti, ker sta nenadoma — obolela!! Tudi »Piccolo« poroča o nenadni bolezni obeh gospodov, z razliko pa, da je gostilničar Hackert prijavil zborovalcem to »tužno« vest. Slednjič pa bodi zabeleženo kakor se poroča nam — namreč, da je predsednik sicer došel, da pa je zbežal, ko je videl, kaka sapa piše med zborovalci.

Tako različno se glase poročila, ki pa soglašajo v tem, da je bilo ogorčenje med zborovalci veliko. Mestni stražarji so se hoteli nekaj utikati vmes, kar je še pomnožilo razsrjenost zbranih gostilničarjev.

Ker torej predsedništvo ali ni prišlo, ali pa je pobegnilo, se seveda zborovanje ni moglo vršiti. Odhajajoči zadržniki so ugibali razburjeno, kaj bi bilo storiti proti predsedništvu?!

Razmere v tej zadrugi morajo biti res nekam čudne. Nobenkrat se občni zbor ne more izvršiti že o prvem sklicanju, ker tega noče — predsedništvo. Isti manever se je izvršil pred par leti, vsled česar je bilo takrat polomljenih precej stolov in pobitih — nekaj glav.

Kar se tiče resničnih ali morda le namišljenih nepravilnosti, nas stvar ne briga dalje. To naj poravnajo med seboj zadržniki in predsedništvo. Briga nas pa dejstvo, da tudi ta zadruga stoji verno na strani drugim ustanovam tržaškim v — preziranju našega jezika v lice dejstvu, da je dobra polovica krčmarjev tržaških naše narodnosti!! Seveda so tudi ti poslednji krivi, da je tako. Maloveč odločnosti, pa bi bilo drugače!! Ako res pride do nove dobe v upravi zadruga, pa naj pride nov duh tudi mej naše slovenske gostilničarje!

V Barkovlje! Vsmiljenje do svojega bližnjega je cvetka — hči božja! To je plemenita cvetka, ker klije v vseh plemenitih sreih. Glavni znak plemenitosti duše je sočutje z sočlovekom. Takega sočutja smo dolžni vsem ljudem na svetu. Koliko bolj nas veže ta plemenita dolžnost do onih, ki so z nami jedna družina, ker nas spaja žnjimi sorodstvo krvi!! In sosebno tedaj, ko tak brat naš po rodu, krvi in govorici trpi bedo, ne da bi bil kaj zakrivil: ali moreš drugače, nego da mu odpreš svoje sree in — svojo roko!

Za nas je sedaj irrelevantno to vprašanje, kaj in koliko so zakrivil oni okoličani, ki ječe sedaj v zaporih, mi vemo le to, da njih družine niso zakrivil ničesar, a da trpe sedaj bedo, ker so jim odvzeti oni, ki so skrbeli zanje. Te družine so naši bratje! Bratom pa moramo pomagati. Res se je storilo že precej, ali potreba je velika in je v permanenci! Nad 70 družin je, ki potrebujejo pomoči vsmiljenih sre, dokler jim ne bodo povrnjeni hranitelji.

Plemenit je bil torej sklep društva Adrija v Barkovljah, da priredi jutranji dan koncertno veselico na korist nesrečnim družinam zaprtih okoličanov. Vrt narodnega doma v Barkovljah je lep, a najlepši je — namen tej veselici!!

Nadejamo se torej, da pohiti jutri v Bar-kovlje, kdor bode le mogel, da položi tam darček — vsak po svoji moči — na oltar človeko- in bratoljubja. Pokažimo plemeniti čini, da smo plemeniti ljudje!!

Izlet v Sežano. — Odbor »Delalskega pod-pornega društva« v Trstu je sklenil v zadnji seji enoglasno, da priredi dne 26. t. m., o priliki izleta pevskega društva »Ljubljana«, izlet v Sežano svo-jim posebnim vlakom.

Vabijo se torej vsa narodna društva Trsta in okolice, da pravočasno ukrenijo vse potrebno za ta izlet, da bode možno o pravem času dogo-voriti potrebno z inšpektoratom južne železnice.

Vsem narodnim društvom našim je dolžnost delati na to, da bode udeležba od naše strani ve-ličastna. To smo dolžni milim ljubljanskim gostom in dolžni smo tudi namenu, v kateri se priredi ve-lika narodna slavnost v Sežani.

Ustanovljenje brzojavne postaje v Mediji-Izlakih. Dne 10. rožnika se je odprla v Mediji-Izlakih, političnem okraju litjskem, nova brzojavna postaja z omejeno dnevno službo, združena s ta-mošnjim poštnim uradom.

Žaloigra. Sedaj 43-letni Anton Lubeč s Šta-jarskega, kateremu bi človek prisojal že kakih 60 let, je zapustil pred sedmimi leti svojo ženo in svojo hčerko. V Št. Petru na Štirskem se je se-znanil potem z sedaj 27-letno Viljmino Kozjak, s katero sta živela potem skupaj. Ker jima je šlo slabo, sta prišla pred tremi tedni v Trst. Tudi tukaj ni kazalo bolje. Toda Viljelmina si je vedela pomagati; zapustila je njega in se preselila lepo v »veselo« ulico Pescheria št. 1. Med tem je Lubeč dobil delo na državni železnici. Hudo mu je delo, da ga je zapustila tovarišica. Sinoči se je podal k njej. Dobil jo je ter je zahteval, naj se povrne k njemu. Toda ona se mu je le nasmešnila v odgovor. To ga je raztogotilo še bolj in v jezi svojij je potegnil izpod pasu kuhinjski nož. Ona je hotela zbežati, a ni več mogla, ker pograbil jo je za roko in jej ob enem zasadil nož v trebuh. Mej tem, ko se je ona vlekla po stopnicah doli, zabol je Lubeč nož v trebuh samemu sebi. Oba sta bila takoj v krvi. Ljudje, ki so prihiteli od vseh strani, so ju pre-nesli v bližnjo lekarno. Zdravnik z zdravniške po-staje je naročil, da se preneseta hitro v bolnišnico, kjer ju so zdravniki operirali. Oba, posebno pa ona, sta v veliki nevarnosti.

Samomor. Včeraj se je vrgla z okna tre-treja nadstropja v ulici Nuova št. 18 na dvorišče še mlada šivilja Natalija Minal iz Senta v Švici. Padla je ravno pred vratarja, ki je pometal takrat dvorišče. Zmečkala si je ves obraz, zvila noge in se je poškodovala tudi v notranjem tako hudo, da je umrla že čes dobre pol ure potem. V pismu, ki ga je napisala za policijo, prosi, da se nima nikogar obdolžiti radi njenega dejanja. Samomorilka prišla je pred enim mesecem v Trst.

Zblaznel je sinoči 64-letni Josip M. iz sv. M. M. Magd. spodnje. Zdravniku z zdravniške po-staje se je posrečilo zvabiti nesrečnega seboj v bol-nišnico.

Policijske vesti. Včeraj je redar odvel na policijo služkinjo Vršulo K., ki je hotela oddati ponarejen srebrn goldinar. Ker je že prej enkrat hotela oddati ponarejeno krono, odredila se je takoj preiskava na njenem stanovanju.

Aretiran je bil sinoči 56-letni Josip Germ radi grdega vedenja.

Aretirana sta bila včeraj popoldne Ivan Gržel in Marij Dellolio, ker sta na parniku »Achile« pometala v morje kuhinjskega pohištva, vrednega 5 gld., potem, ko sta prosila in dobila tam za jesti.

Jor Štefan, 48-letni cunjar iz Cividada, je bil aretin minolo noč, ker je izgnan od tu.

100.000 kron in 4 krat 25.000 kron so glavni dobitki jubilejne razstavne loterije, ki se izplačajo v **gotovem** le z 20% odbitka. Mi opozarjamo naše čitatelje na to, da bode žrebanje nepreklicno dne 24. junija 1898.

Loterijske številke, izžrebane dne 11. t. m.:
Dunaj: 22, 1, 46, 11, 76
Gradec: 79, 61, 70, 43, 33

Koledar:

Danes v soboto 11. junija: Barnaba, sp.; Marcija, muč.
Jutri v nedeljo 12. junija: 2. pobink. Janez Fak. spozn.

Solun: Izhod ob 3. uri 30 min.   **Lunin:** Izhod ob — uri — min.
Zahod „ 8. „ 20 „   Zahod „ 12. „ 10 „

Ta je 24. teden. Danes je 161. dan tega leta, imamo orej še 204 dni.

Književnost.

Rusko-slovenski slovar. (Zvršetek.) O vsem tem pravi nevtrudni gospod pisatelj v svojem predgovoru:

»V pričujočem delu ponujam svojim dragim rojakom pomožno sredstvo, katero jim omogoči, da se nauče jezika največjega in najmočnejšega slavjan-skega plemena in da bodo erpali neizmerna bo-gastva ruske književnosti iz nje prvovira.

Popolno odveč se mi zdi, razprostranjevati se o važnosti znanja ruskega jezika za vse evropske narode sploh, za nas jednokrvne brate Ruskih pa še posebe; ako so romanska in germanska ple-mena s takoj mrzlično energije začela pečati se izučanjem jezika velikanske severne države, to mi, Slavjani, seveda ne smemo zaostajati za njimi.

Žalibog, dosihdob Slovenci rusko-slovenskega slovarja popolno niso imeli, a jedina pred dese-timi in desetimi leti izdana in zdaj sestavlja-joča bibliografično redkost »Ruska slovnica«, katero je spisal blagega spomina o. Matija Majar, bila je nepopolna in imela mnogo drugih nedostatkov.

Pričujoča slovar in slovnica zaključata v sebi le ono, kar sestavlja razliko mej ruskim in sloven-skim jezikom. V slovarji torej so izpuščene besede, ki so obče obema jezikoma in ki imajo v obeh jeden in isti pomen; v slovnici pa, da-si so jednake v obeh jezikih oblike in jednaka pravila tudi iz-puščena, no pokazuje se na njih istovetnost, da bi si bolj zaupal oni, kateri jo rabi. V slovarji pa so ipak pomeščene besede, katere imajo razen sloven-skega še poseben pomen v ruskem jeziku, n. pr. djelo, vodit. Daljše stoje v slovarji le osnovne besede, izvodne pa le takrat, ako se jih pomen težko ali celó popolno ne daje zaključiti iz osnovne besede; tako prevod besede udjel ne kaže premo, kako je treba razumeti izraz: »udjelnij vjes«.

Besede, ki se popolno ne dajo prevesti ali ki se ne dajo prevesti v svojem točnem pomenu na slovenski jezik, objasnjene so celimi stavki; takemu objasnjenju dajala se je tudi prednost pred bese-dami krajevnih slovenskih narečij.

Iz besed, vzeti iz starih jezikov, razlagajo se le one grške besede, katere se tiče boguslužnja n. pr. prosfora, diskos, itd.

Posebno se je pazilo na naglas. Naglas je duša jezika. Razgovor bez pravilnega naglasa je godba bez takta. V slovarji je dolgi glasnik z na-glasom zaznamovan znakom ´, kratki naglašeni glasnik pa znakom ` , n. pr. pišit, tolpà; besede z dvema znakoma mogo imeti ta ali oni naglas, n. pr. ščelkát čita se ščelkat, ali pa ščelkát.

Naglas samostalnikov se včasi premiče. Pri tem so vzmožni sledeči slučaji: a) naglas pada na padežno konečnico začenshi od rodilnika jed-nine; pred takimi stoji znak — , n. pr. — rukáv, -à, -à, -òm itd. b) naglas pada na padežno konč-nico začenshi od imenovalnika množine; pred takimi stoji znak *, n. pr. * slóvo — slovà. c) na-glas prehaja na končnico začenshi od rodilnika množine; pred takimi stoji znak = , n. pr. = plóščad, množ. plóščadi, plóščadéj, d) polnoglasni samostalniki ženskega spola: borodà, golovà, sko-vorodà itd., ki mečo v tož. jedn. in imen. množ. naglas na začetni slog, označeni so + , n. pr. + borodà; torej: bórodu, bórodi — vsi drugi padeži imajo naglas na konci.

Ostali slučaji premičnosti naglasa v sklanjatvi objasnjuje se v slovnici v poglavji »O ruskem na-glasu«, kakor tudi pri posameznih delih govora.

Tako se slovnica in slovar mej seboj po-polnjujeta.

To knjigo pribavi si vsak, kdor koli se sma-traš slovenskim izobražencem. Gotovo ne bo ti žal za one tri krone, ki jih za-njo potrošiš. Učé se ruskemu, učimo se svojemu jeziku. Kedar prolista, predragi prijatelj! kedar promozgaš v prvem tednu le to slovnico, vzemi v roke n. pr. A. S. Puškinova sočinjenja. Naletevši v njih na kako besedo, tebi neznanu, — in više od treh četrtin ti bo že znanih, — pogledi v slovarji, kaj da ona pomenja; po tretjem, četrtem tednu ti se ista so-činjenja tako priljube, da jih ne deneš več iz roke, dokler jih prav vseh ne pročitaš. V mesec dnij premagaš najhujše poteškoče in po nedolgem bo ti ruščina isto tako tako domača, kakor ti je domača draga tvoja slovensčina. Poskusi torej: frisch gewagt, halb gewonnen.

M. A. Lamurskij.

Zadnje vesti.

Madrid 11. Govori se, da bode skušala Nem-čija sklicati splošni evropski kongres za pretreso-vanje filipinskega prašanja.

Madrid 11. Brzojavka iz Havane poroča, da se nahajajo pred tamošnjim pristaniščem dve top-njači in jeden monitor. Pred pristaniščem Santiago de Cuba je 20 ladij, med njimi 8 oklopnice.

New-York 10. Iz Washingtona došla brzo-javka javlja, da se transportne ladije za prevažanje vojaštva na Kubo nahajajo še vedno v Tampi.

Washington 11. Senat je vsprejel poročilo odseka obeh zbornic kongresa o zakonu za pokritje stroškov za vojno.

Dunaj 11. Cesar je vsprejel danes zjutraj v daljši avdijenci ogerskega ministerskega pred-sednika Banffy-ja.

Dunaj 11. Avstrijska kvotna deputacija se je sešla danes zjutraj pod predsedništvom grofa Schönborna. Navzoča sta bila ministerski predsed-nik grof Thun in finančni minister Kaizl. Zbor je imenoval odsek sedmih členov. Danes zjutraj sti-meli obe kvotni deputaciji skupni pogovor.

Lvov 11. Poljski poslanci, ki so se povrnilili v domovino, so pozvani brzojavno od predsedništva poljskega kluba, naj pridejo gotovo na Dunaj za prihodnji torek, ker je pričakovati važnih do-godkov.

Dunaj 11. Jutri bode ministersko posveto-vanje, na katerem se utegnejo storiti sklepi za po-jašnjeje neznosnega položaja. Sosebno se mora odločiti ministerstvo, ali se bodo nadaljevale raz-prave v zbornici, ali pa se ista odloži.

Najnoveja trgovinska vest.

New-York 10. junija. (Izvirni brzojav.)
Pšenica za julij 95¹/₄ (včeraj 93³/₄), za sep-tember 79⁷/₈ (včeraj 80), za december 78⁵/₈ (včeraj 78³/₈), koruza za julij 37³/₄ (včeraj 36³/₄), za september 38³/₄ (včeraj 37⁵/₈), mast 622 (včeraj 637).

Zahvala.

Podpisani odbor se zahvaljuje tem potom naj-srčneje tamburaškemu zboru od Sv. M. M. Spodnje za prijazno sodelovanje na veselici, kakor tudi igral-cem in igralcam, da so toli častno rešili svoje vloge.

Iskreno zahvalo izrekamo še posebe slavnemu pevskeemu društvu »Kolo« iz Trsta, ki se je kor-porativno vdeležilo naše veselice; potem pevskeemu in bralnemu društvu »Straža« iz Plavij, da se ni plašilo dolge poti, ko je hotelo utrditi bratsko vez med okoličani in Istrani.

Konečno bodi izrečena zahvala ostalemu do-maćemu in zunanjemu občinstvu, ki je tako izdatno pripomoglo, da je veselica pevskega društva »Slava« vspela toli častno.

Odbor pevskega društva »Slava«:

Jožef Pregare,
tajnik.

Anton Miklaveč,
predsednik.

Viljelmov čaj

od Frana Wilhelm-a lekarnarja v Fünfkirchen

(Spodnje Avstrijsko)

I
dobliva se v vseh lekarnah. Paket stane 1 gld.

Kašelj, hripavost in prsni katar

ublažuje in zdravi

»planinski zeliščni sok«

iz »Deželne lekarne pri Mariji Pomagaj« M. Leusteka v Ljubljani.

Cena 1 steklenice 50 novč. Razpošilja se z obratno pošto najmanj 2 steklenici. II

Podpisani naznanjam sl. občinstvu, da sem odprl v ulici Commerciale št. 11 (stara openska cesta)

prodajalnico jestvin,

z vsem dobro preskrbljeno in urejeno, tako, da morem z najboljim in vselej svežim blagom po najnižjih cenah in ne boječ se konkurence postreči. Nadejajoč se obilega obiska in na-ročil od strani slov. občinstva, se beležim udani

Vekoslav Pečenko.

OLJA

Zaloga na debelo in na drobno.
Pošiljatve le od 5 lit. naprej.

CENE:

OLJE jedilno fino	Liter nvč.	28
" " finejše	" " "	32
" " oljkino	" " "	36
" " fino	" " "	40
" " namizno	" " "	44
" " finejše	" " "	48
" " Extra	" " "	52, 56
" " Specijalit.	" " "	64, 72

OLJA za cerkvene svetiljke v vrčih orig. od lit. 15, 20, 25 po zmernih cenah. Pošiljatve na debelo namreč za razprodajalce, so da se ni bati nikake konkurence.

Za Trst in okolico prosto na dom, pustivši vrč na posodo.

ANTON SIRCA

Trst, Via Aquedotto št. 9.

Vila na prodaj

v Tomaju pri Sežani,

pri cesti, sama na sebi, med Tomajem in Dutovljem, pred hišo je sadni vrt, za hišo pa vinska gorica, nekoliko travnika in mali log. Naslov: F. Karls, Dutovlje, poste restante.

Nova centralna čevljarnica

v Trstu.

Via Maleanton št. 2.

Bogat izbor čevljev

za gospode, gospe in otroke.

Delo solidno, trpežno in po mogočih konkurenčnih cenah.

V najem

se da blizu Sv. Ane: hiša z vrtom, hlevom in dvema vodnjakoma. — Natanjčne pogoje je poizvedeti na Borznem trgu št. 1, IV. nads.

Rojakom svojim

naznanjam, da imam v Ljubljani

novi gostilni „Miramar“

Starl trg št. 19.

Točijo se izvrstna vina, izborna sveže pivo, ter je na razpolago istotako izborna kuhinja.

Priporočevaje se svojim rojakom beležim udani

Ivan Tosti.

Škropilnice
proti
peronospori
inženjerja
ŽIVICA,
in brentači,

kateri ostajajo zmiraj enaki in pripravljeni, bodisi v suhem ali v vodi, najtrajalnejši od vseh drugih. Dobivajo se v delavnici omenjenega v Trstu, v trgovski ulici (Via Commerciale) št. 11, kjer se oddajajo tudi radovoljno prospekti in ceniki.

AITE & ZADNIK

V TRSTU,

via Nuova, vogel via S. Lazzaro 8.

TRGOVINA

TKANIN IN MODE.

Velika zaloga

moških in ženskih stof za vse letne sezone.

Velik izbor

plaht, zagrinjal ter vsakovrstnega perila.

Zaloga drobnarije za šivilje, krojače in kitničarke. — Veliki izbor perkala in satina v najnovejšem risanju.

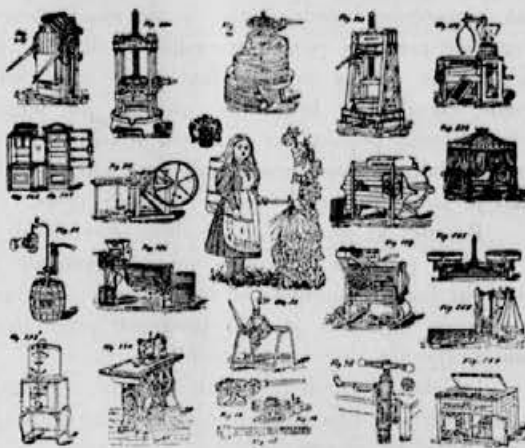
Sprejemajo se naročila moških oblek in perila po meri.

CENE NIZKE.

Za mnogobrojni obisk se priporočata udana
AITE & ZADNIK.

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12.

razpošilja gratis in franko kataloge v slovensko-hrvatskem jeziku z več kakor 300 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo, vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za rečno postrežbo se garantira.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

ces. kralj. priv. lastnik

Dunaj, III. Erdbergstr. št. 12.

Pomada Phönix.

Odlikovana na razstavi za zdravilne in postranske bolnikov v Stuttgart-u l. 1900., pripisana od zdravnikov in s tisočih hvaleh pism.

Jedino obstoječe, resno in neškodljivo sredstvo, za doseg lepih lasi pri damah in gospodinjah, odstranjuje takoj izpadanje las in prihlaj; ter vzgaja pri jako mladih gospodinjah močne hrke.

Garantira se za vspeh in neškodljivost. Lonček 80 nč., po pošti ali povzetju 90 nč.

K. Hoppe, Dunaj, I. Wipplingerstrasse 14

„Viktorija“ moderci

za gospe in gospice

po 50, 70 nvč., 1 gld., 1-25, 1-30, 1-50, 1-80, 2-20, 3-—, in 4-20.

Velik izbor

vseh predmetov za pomlad in leto,

volneno blago, perkal za obleke in srajce, cefer in oxford, lawn-tennis, satineta gladki, tiskani in mrežasti, vsakovrstni svileni predmeti za obleke in kinčanje, velik izbor čipek, trakov, zavratnikov, modnih specijaliteta vsake vrste, rokovic iz svile, nitij in kože, dežnikov.

Velik izbor perila dobiva se v manufakturnej zalogi

JAKOBA KLEMENCA

V TRSTU, — ulica sv. Antona št. 1. — V TRSTU.

Na zahtevanje

dopuščejo se uzorec z dotičnimi cenami poštne prosto.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

Iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 40 nvč., 70 nvč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to

splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v originalnih steklenicah z varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Lastna delavnica. — Lastna delavnica.

V soboto dne 4. junija je bilo odprtje

nove prodajalnice pohištva,

v ulici Poste nuove (vogel ulice Squero nuovo), v kateri se bodo dobivale
spalne in jedilne sobe

najmodernejšega kroja po ceni, ki se ni treba bati nobene konkurence.

Pohištva artistična in priprosta.

K obilnemu obisku z geslom »Svoji k svojim« priporoča se najudaneje
Andrej Černigoj.

Lastna delavnica. — Lastna delavnica.

Le 50 nvč. za 4 žrebanja

Predzadnji teden

Glavni dobitok 1krat 100.000 Kron in 4krat 25.000 Kron

v gotovini z odbitkom 20 o/o

Srečke jubilejne razstave
po 50 nvč.

priporočajo: Giuseppe Bolaffio, Mandl & C. Ign. Neumann, Enr. Schiffmann, Ales. Levi, Il Mercurio Triestino, M. Nigris.

- I. žrebanje: 24. junija 1898.
- II. žrebanje: 6. avgusta 1898.
- III. žrebanje: 15. septembra 1898.
- IV. žrebanje: 22. oktobra 1898.

Samo do 24. avgusta.

Samo do 24. avgusta.